

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цэцэрлэг сумын ЭМТ-ийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2023/104/-НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас: 7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: Ankha964@gmail.com</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	11
Ихтамир сумын ЕБС нь аймгийн, БШУЯ-ны харьяа төсвийн байгууллага бөгөөд үйл ажиллагаагаа Монгол Улсад мөрдөгдөж байгаа хууль эрх зүйн хүрээнд явуулж байна.	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	11
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	12
3.5.3 Нэмэлт төсөв.....	
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	13
4.1 Ерөнхий зүйл.....	13
4.2 Материаллаг байдал.....	13
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд.....	14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	14
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	16
5.1 Төлбөрийн акт.....	16
5.2 Албан шаардлага.....	
5.3 Зөвлөмж.....	16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

 АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг Утас/Факс: 976-70333141 И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn	ЦЭЦЭРЛЭГ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.ЭНХЗАЯА ТАНАА
2023.02.14 № 45	
Танай _____ -ны № _____ -т	
Өөрчлөлтгүй дүгнэлт	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цэцэрлэг сумын ЭМТ-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p> <p>2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p>	
Дүгнэлтийн үндэслэл	
<p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.</p>	
Аудитын гол асуудал	
<p>Эрүүл мэндийн төв нь 2022 оноос гүйцэтгэлээр санхүүжих тогтолцоонд шилжин ажилласан байна.</p>	
Бусад асуудлын хэсэг	
<p>Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 16 үндсэн зорилтын хүрээнд 90 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын засаг дарга 95 хувьтай үнэлсэн байна.</p>	
Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага	
<p>Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.</p>	
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага	

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>180,939,235.90</u>	<u>221,419,856.54</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	25,753,220.05	125,248,275.87
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	25,753,220.05	125,248,275.87
3121	Төгрөг	25,753,220.05	125,248,275.87
31211	Төрийн сангийн харилцах	24,255,033.95	125,248,275.87
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	1,498,186.10	
33	АВЛАГА	70,103,900.00	
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	70,103,900.00	
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	85,082,115.85	96,171,580.67
351	Түүхий эд материал	56,594,798.64	60,781,288.30
35130	Эм боох материал	56,594,798.64	60,781,288.30
354	Хангамжийн материал	28,487,317.21	35,390,292.37
35410	Бичиг хэргийн материал	362,100.00	494,700.00
35420	Аж ахуйн материал	22,776,593.21	26,996,082.37
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,982,360.00	694,360.00
35450	Барилгын засварын материал	2,114,900.00	5,710,600.00
35460	Хүнсний материал	1,251,364.00	1,494,550.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>531,953,197.79</u>	<u>629,456,518.94</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	531,953,197.79	629,456,518.94
392	Биет хөрөнгө	512,487,197.80	610,070,518.99
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	472,861,320.00	576,071,920.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(49,703,971.68)	(66,271,962.24)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	58,440,560.00	58,440,560.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,494,412.86)	(23,200,024.82)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	99,772,691.06	133,641,346.06
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(60,015,593.53)	(74,715,063.37)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	15,707,132.00	17,357,132.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,272,077.46)	(13,094,258.95)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,952,000.00	3,952,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,452,849.73)	(2,803,529.69)
39217	Ном	692,400.00	692,400.00
393	Биет бус хөрөнгө	19,465,999.99	19,385,999.95
39301	Програм хангамж	1,200,000.00	1,200,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(660,000.01)	(740,000.05)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	18,926,000.00	18,926,000.00
3	НИИТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>712,892,433.69</u>	<u>850,876,375.48</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>712,892,433.69</u>	<u>850,876,375.48</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	191,339,752.50	191,339,752.50
512	Хуримтлагдсан үр дүн	182,968,456.74	320,952,398.53
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	182,968,456.74	182,968,456.74
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	137,983,941.79
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	338,584,224.45	338,584,224.45
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>712,892,433.69</u>	<u>850,876,375.48</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,074,069,719.14	834,253,003.21
120	Нийтлэг татварын бус орлого	294,480,789.14	170,625,223.21
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан – Үндсэн хөрөнгө	23,499,195.56	105,826,255.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан – Бараа материал	270,981,593.58	64,798,968.21
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	709,485,030.00	663,627,780.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	456,052,200.00	0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	456,052,200.00	0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	204,460,800.00	0

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	204,460,800.00	0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	13,246,200.00	14,646,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	13,246,200.00	14,646,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	35,725,830.00	648,981,580.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	35,725,830.00	648,981,580.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	955,617,792.20	696,269,061.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	955,617,792.20	696,269,061.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	920,617,792.20	695,980,486.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	435,059,904.70	373,294,443.54
210101	Үндсэн цалин	199,332,165.46	229,986,490.89
210102	Нэмэгдэл	173,755,615.24	77,613,465.40
210104	Урамшуулал	35,572,855.00	34,032,063.25
210105	Гэрээт ажлын хөлс	26,399,269.00	31,662,424.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,506,789.25	47,520,779.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,185,782.56	32,798,150.15
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,650,162.08	4,039,187.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,831,070.30	2,862,329.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	624,297.69	1,128,992.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,215,476.62	6,692,120.33
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,363,200.00	12,659,375.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,500,000.00	2,762,225.00
210302	Түлш, халаалт	8,803,200.00	9,797,150.00
210303	Цэвэр, бохир ус	60,000.00	100,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,785,448.00	46,747,078.14
210401	Бичиг хэрэг	3,434,300.00	4,136,550.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,403,748.00	24,655,770.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,506,800.00	3,060,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	186,500.00	890,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,254,100.00	4,091,850.00
210408	Бараа материал акалсны зардал	-	9,911,708.14
2105	Нормативт зардал	352,332,066.21	142,548,385.25
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	334,880,570.21	134,898,771.25
210502	Хоол, хүнс	17,451,496.00	7,649,614.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,655,000.00	14,828,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	940,000.00	17,600.00
210604	Урсгал засвар	1,715,000.00	14,811,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,131,000.00	2,608,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,131,000.00	2,608,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	568,972.00	3,281,473.65
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	2,740,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	80,000.00	60,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	112,277.00	59,399.99
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	126,695.00	422,073.66
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,215,412.04	52,492,250.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	671,000.00	11,266,317.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	34,544,412.04	41,225,933.85
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,000,000.00	288,575.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,000,000.00	0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	35,000,000.00	0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	288,575.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	288,575.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	118,451,926.94	137,983,941.79
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	118,451,926.94	137,983,941.79

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	709,485,030.00	733,731,680.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	709,485,030.00	733,731,680.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	456,052,200.00	0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	456,052,200.00	0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	204,460,800.00	0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	204,460,800.00	0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	13,246,200.00	14,646,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	13,246,200.00	14,646,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	35,725,830.00	719,085,480.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	35,725,830.00	719,085,480.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	681,931,809.95	601,333,624.18
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	681,931,809.95	601,333,624.18
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	646,931,809.95	601,045,049.18
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	439,865,797.13	373,294,443.54
210101	Үндсэн цалин	198,402,678.79	229,986,490.89
210102	Нэмэгдэл	180,364,443.65	77,613,465.40
210104	Урамшуулал	35,572,855.00	34,032,063.25
210105	Гэрээт ажлын хөлс	25,525,819.69	31,662,424.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,700,896.82	47,520,779.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,379,890.13	32,798,150.15
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,650,162.08	4,039,187.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,831,070.30	2,862,329.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	624,297.69	1,128,992.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,215,476.62	6,692,120.33
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,556,200.00	12,608,425.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,500,000.00	2,762,225.00
210302	Түлш, халаалт	8,996,200.00	9,746,200.00
210303	Цэвэр, бохир ус	60,000.00	100,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,708,558.00	37,862,270.00
210401	Бичиг хэрэг	2,300,000.00	3,602,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,851,758.00	23,193,770.00

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,506,800.00	3,060,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,400,000.00	1,288,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,650,000.00	6,717,450.00
2105	Нормативт зардал	105,100,386.00	88,445,190.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	89,000,386.00	72,013,390.00
210502	Хоол, хүнс	13,600,000.00	8,652,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,500,000.00	7,779,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,300,000.00	22,840,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,700,000.00	3,668,800.00
210604	Урсгал засвар	1,600,000.00	19,171,800.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	1,131,000.00	2,608,000.00
210702	Дотоод албан томиллолт	1,131,000.00	2,608,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	568,972.00	3,281,473.65
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	2,740,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	80,000.00	60,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	112,277.00	56,199.99
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	126,695.00	425,273.66
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,000,000.00	12,583,867.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,000,000.00	12,583,867.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,000,000.00	288,575.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,000,000.00	0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	35,000,000.00	0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	288,575.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	288,575.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>27,553,220.05</u>	<u>132,398,055.82</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,800,000.00	32,903,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,800,000.00	32,903,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,800,000.00	32,903,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	1,800,000.00	0
223001	Бусад хөрөнгө	-	32,903,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(1,800,000.00)</u>	<u>(32,903,000.00)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	25,753,220.05	99,495,055.82
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	25,753,220.05	125,248,275.87

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	191,339,752.50	338,584,224.45	182,968,456.74	712,892,433.69
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	137,983,941.79	137,983,941.79
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	191,339,752.50	338,584,224.45	320,952,398.53	850,876,375.48

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	726253000.00	633947449.18	92305550.82	87%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	726253000.00	633947449.18	92305550.82	87%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	726253000.00	633947449.18	92305550.82	87%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	401437200.00	373294443.54	28142756.46	93%
210101	Үндсэн цалин	222700400.00	229986490.89	-7286090.89	103%
210102	Нэмэгдэл	89123200.00	77613465.40	11509734.60	87%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1717000.00	0.00	1717000.00	0%
210104	Урамшуулал	56955400.00	34032063.25	22923336.75	60%
210105	Гэрээт ажлын хөлс	30941200.00	31662424.00	-721224.00	102%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50374300.00	47520779.99	2853520.01	94%
210201	Тэтгэврийн даатгал	35694600.00	32798150.15	2896449.85	92%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3669900.00	4039187.42	-369287.42	110%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2935900.00	2862329.68	73570.32	97%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	734000.00	1128992.41	-394992.41	154%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7339900.00	6692120.33	647779.67	91%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12646200.00	12608425.00	37775.00	100%
210301	Гэрэл, цахилгаан	2800000.00	2762225.00	37775.00	99%
210302	Түлш, халаалт	9746200.00	9746200.00	0.00	100%
210303	Цэвэр, бохир ус	100000.00	100000.00	0.00	100%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	60868300.00	37862270.00	23006030.00	62%
210401	Бичиг хэрэг	4833600.00	3602350.00	1231250.00	75%
210402	Тээвэр, шатахуун	42010700.00	23193770.00	18816930.00	55%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,306,800.00	3,060,300.00	246500.00	93%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,833,600.00	1,288,400.00	1545200.00	45%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,883,600.00	6,717,450.00	1166150.00	85%

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2105	Нормативт зардал	83,816,100.00	88,445,190.00	-4629090.00	106%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	66,166,400.00	72,013,390.00	-5846990.00	109%
210502	Хоол, хүнс	8,978,300.00	8,652,800.00	325500.00	96%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,671,400.00	7,779,000.00	892400.00	90%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	56,766,400.00	55,743,000.00	1023400.00	98%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	38,166,400.00	36,571,200.00	1595200.00	96%
210604	Урсгал засвар	18,600,000.00	19,171,800.00	-571800.00	103%
2107	Томилолт, зочны зардал	4,700,000.00	2,608,000.00	2092000.00	55%
210702	Дотоод албан томилолт	4,700,000.00	2,608,000.00	2092000.00	55%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,039,600.00	3,281,473.65	758126.35	81%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,740,000.00	2,740,000.00	0.00	100%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	270,000.00	-	270000.00	0%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	87,100.00	60,000.00	27100.00	69%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	130,000.00	56,199.99	73800.01	43%
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	812,500.00	425,273.66	387226.34	52%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,604,900.00	12,583,867.00	39021033.00	24%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,604,900.00	12,583,867.00	39021033.00	24%
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	14,646,200.00	14,646,200.00	0.00	100%
132001	Орон нутгийн төсвөөс	14,646,200.00	14,646,200.00	0.00	100%
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	711,606,800.00	719,085,480.00	-7478680.00	101%
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	711,606,800.00	719,085,480.00	-7478680.00	101%
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	25,753,220.05	-25,753,220.05	-
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	125,248,275.87	-125,248,275.87	-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа¹ илрээгүй, залруулагдаагүй 1,422.6 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд 2 төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Албан томилолтын зардлыг анхан шатны баримтаар тулган шалгахад ажилчдын томилолтоор ажилласан хоногийг тооцоходоо явсан, ирсэн зам хоногийг нэг өдөрт тооцож хасалт 64.0 мянган төгрөгийн зардлыг илүү олгосон зөрчил илэрлээ.

Энэ нь болон Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.5-д "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно", 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.1.2 Цалингийн дахин тооцооллоор нэр бүхий 3 ажилтанд 1,358.7 мянган төгрөгийн илүү цагийн хөлсийг зөрүүтэй тооцож олгосон зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

Төлбөрийн актын биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/									
			Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Цэцэрлэг сумын ЭМТ	2	1,422.6	2	1,422.6								

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/							
			Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
Цэцэрлэг сумын ЭМТ	1	0	-	-	1	0	-	-	-	-

1

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

